

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio prima. Vtrum prædestinatio habeat certitudinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

nae, & sicut praedestinationis effectus est gratiae applicatio, ita reprobationis effectus est obduratio, quae nihil aliud est quam subtractio gratiae Dei. Et in hoc terminatur sententia in speciali.

QVÆSTIO PRIMA.

Vtrum praedestinatio habeat certitudinem.

Thom. 1. q. 23. ar. 6.

CIRCA distinctionem istam quaeritur de duobus, scilicet de praedestinatione & reprobatione. Quantum ad primum quaeritur vtrum praedestinatio habeat certitudinem. Et videtur quod non, quia quicquid Deus vnquam potuit non potest, sed Deus ab aeterno potuit non praedestinare quem praedestinavit, ergo nunc potest eum non praedestinare, si sic praedestinatio non est omnino certa.

2 Item aliqui dicuntur deleri de libro vitae, sed in libro vitae non scribuntur nisi illi qui praedestinantur ad gloriam, ergo praedestinati possunt de libro vitae deleri, & ita praedestinatio non est omnino certa.

3 **I**N CONTRARIUM est quod dicit Anselm. de concordantia praedestinationis & gratiae, praesentia de necessitate futura esse, sed quae de necessitate eueniunt certitudinem habent, ergo &c. Et iterum super illo verbo Ro. 9. quos praesciuit & praedestinavit &c. Dicit glossa, praedestinatio est praesentia & preparatio beneficiorum dei quae certissime liberantur quicunque liberantur.

4 **R**ESPONSIO. Circa quaestionem istam tria sunt videnda. Primum est quid sit praedestinatio, & quare sic vocetur. Secundum erit in quo differat a providentia. Tertium erit qualem certitudinem habeat.

5 Quantum ad primum sciendum est quod omnia diriguntur in suos fines per diuinam providentiam, per quam confertur cuiuslibet rei illud quod expedit ad consecutionem sui finis. Finis autem ad quem res creatae diriguntur est duplex. Vnus proportionatus naturae ad quem res creata potest pertingere per virtutem propriae naturae & auxilia naturalia. Alius est qui excedit facultatem naturae creatae, & hic finis est vita aeterna quae consistit in visione diuina, vt patebit lib. 4. Oportet ergo quod ad hunc finem natura creata transmittatur ab alio dante sibi vnde possit ad talem finem pertingere, talis autem transmissio vocatur destinatio, sicut sagittam transmissam in signum a sagitante dicimus illuc destinatae, & quia rationes rerum praegressivae in deo antequam fiant, ideo ratio talis destinationis creaturae in finem supernaturalem praegressivae in deo, propter antecessorem ad rem dicitur praedestinatio, sicut ratio ordinis rerum in finem absolute loquendo dicitur providentia. Ex quo patet quod solius dei est praedestinare, & solius creaturae intellectualis est praedestinari: eius enim solius est praedestinare cuius est creaturam ordinare ad supernaturalem beatitudinem & conferre sufficienter promouentia in hunc finem, sed hoc est solius Dei, ergo &c.

d. 49. q. 4.

Tho. ar. 1.

Decet etiam eum aliquos praedestinare, quia ad prouisorie vniuersi pertinet conferre aliquibus de vniuerso remedia vel auxilia quibus assequatur optimum finem quae est in vniuerso, alioquin ille finis frustra esset possibilis creaturis, sed optimus finis qui est in vniuerso est vita aeterna, ergo ad Deum pertinet conferre aliquibus de vniuerso auxilia quibus assequantur vitam aeternam, sed ratio talis collationis in deo praegressivae vocatur praedestinatio, ergo &c. Sola etiam creatura intellectualis potest praedestinari, quia sola est capax illius finis, sic igitur patet primum.

6 **S**ECONDUM patet ex primo faciliter, praedestinatio enim & providentia differunt dupliciter. Vno modo secundum magis & minus commune, quia providentia est omnium rerum & respectu cuiuscunque finis, praedestinatio autem solum est creaturae rationalis & respectu finis supernaturalis. Secundo quia providentia non includit consecutionem finis, sed solum rationem collationis eorum quae expedit ad eius consecutionem siue finis attingatur siue non. Ex hoc enim solo quod militi dantur arma, & clerico liber, & mercatori pecunia, sufficienter est eis prouisum dato quod miles non vincat, nec clericus addisecat, nec mercator lucretur. Praedestinatio autem requirit consecutionem finis, vnde est ratio collationis eorum quae sufficiunt ad consequendum finem supernaturalem & ad ipsum perducunt, & hoc est quod quidam dicunt quod

Sancto Porciano

praedestinatio habet adiunctam voluntatem consequentem quae semper impletur. Providentia autem habet adiunctam voluntatem antecedentem quae non semper impletur, & hoc de secundo.

7 **Q**UANTUM ad tertium dicitur est quod praedestinatio habet infallibilem certitudinem, & in generaliter quod praedestinatus infallibiliter saluabitur, & in speciali qui & quot saluabuntur. Quod patet per rationem adductam prius dist. 38. q. 2. quae talis est: Quicunque scit de aliqua causa contingere & impedibili quae sunt quae possunt ea impedire & quae impediunt vel non impediunt, vel si sit indeterminata scit quae sunt quae ea determinabunt, scilicet infallibiliter quid eueniet in merito, & quid reddetur pro praemio, sed Deus scit infallibiliter quae possunt determinare liberum arbitrium, & quae determinabunt, & quae possunt impedire quacunq; causam impedibilem & quae impediunt, ergo scit infallibiliter de merito vniuscuiusq; & de praemio, & hoc sciendo scit quis est praedestinatus & quis non: quare &c. Hec autem infallibilitas non est necessitatis simpliciter, sed solae expositione vt prius dictum fuit cum ageretur de cognitione futurorum contingentium, propter quod non est concedendum simpliciter quod praedestinatus necessario saluatur, sed sub conditione vel replicatione inquantum praedestinatus qui est sensus copositus, & hec est necessitas consequentiae non consequentis nisi modo quo dictum est.

8 **A**D primum argumentum dicendum quod Deus nunquam potuit non praedestinare quem praedestinavit, aut praedestinare quem non praedestinavit, accipiendo compositum, quia vt dictum fuit prius, hoc esset pro eodem tempore vel pro alio, quorum primum includit in re contradictionem, secundum autem ponit in Deo mutabilitatem. Accipiendo autem diuisim de potestate absoluta Deus potest nunc vere praedestinare quem non praedestinavit, & non praedestinare quem praedestinavit, hoc enim posse sonat solius libertate Dei respectu talis obiecti: ex hoc autem non tollitur certitudo praedestinationis quae ponitur in sensu composito.

9 **A**D secundum dicendum quod liber vitae dicitur dupliciter quo ad praesens. Vno modo dicitur cognitio diuina de illis quae eliguntur ad habendum vitam aeternam simpliciter & absolute, & sic soli praedestinati scribuntur in libro vitae, & qui sic scripti sunt in libro vitae nunquam delentur ex eo, sed infallibiliter saluabuntur. Alio modo dicitur liber vitae cognitio diuina de illis qui ordinantur ad habendum vitam aeternam, non simpliciter, sed secundum praesentem iustitiam: & sic scripti sunt in libro vitae omnes qui quodammodo sunt in gratia, & qui sic sunt scripti delentur quandoque, et non scripti scribuntur, quia contingit habentem gratiam eam perdere, & non habentem postea habere, sed hoc in nullo est contra certitudinem praedestinationis quae est illorum qui eliguntur simpliciter ad habendum vitam aeternam.

10 **A**utoritates adductae pro alia parte quae loquuntur de certitudine & necessitate praedestinationis sunt intelligendae de necessitate suppositionis quae non tollit contingentiam simpliciter, vt frequenter dictum est.

QVÆSTIO SECVNDA.

Vtrum ad Deum pertineat aliquem reprobare.

Thom. 1. q. 23. ar. 3.

Secundo quaeritur de reprobatione, vtrum ad Deum pertineat aliquem reprobare. Et videtur quod non, quia nulli debet imputari quod vitare non potest, sed si quis est a Deo reprobatus vitare non potest quin pereat, Eccl. 7. Considera opera Dei quod nemo potest corrigere quem ille despexerit, ergo ei non est imputandum: sed hoc est inconueniens, ergo &c.

2 Item sicut se habet praedestinatus ad praedestinos sic reprobus ad reprobos, sed Deus praedestinatus est causa salutis praedestinatorum, ergo si deus est aliquos reprobus erit causa damnationis eorum: sed hoc est falsum, dicitur Dño Osee. 13. Perditio tua ex te Israel, tantummodo ex me auxilium tuum, ergo Deus neminem reprobat.

3 **I**N CONTRARIUM est quod dicit Mal. 1. Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Et arguitur per rationem, nauta qui per suam praesentiam est causa salutis nauis per sui absentiam est causa periculationis eius, vt dicitur, 2. Physic. sed Deus vt praesens alicui per continuatam gratiam